

ПІДТРИМКА ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗІ СТУДЕНТАМИ-ЕКОНОМІСТАМИ

SUPPORTING ACADEMIC INTEGRITY PRINCIPLES IN ENGLISH CLASSES WITH ECONOMICS STUDENTS

У статті показано значення інтегрованого підходу до навчання академічної доброчесності на заняттях з англійської мови для студентів-економістів. Визначено, що включення елементів академічної етики безпосередньо у загальний курс забезпечує глибше розуміння та краще застосування етичних принципів у академічному та професійному контексті. Виявлено, що через рольові ігри, використання спеціалізованих програм для перевірки на плагіат, та майстер-класи з академічного письма, студенти отримують необхідні інструменти для розвитку навичок написання оригінальних робіт. Описано, як стимулювання студентів до створення оригінальних текстів і використання онлайн-ресурсів для самоперевірки сприяє розвитку самостійності та особистої відповідальності. Аналіз кейсів з академічної етики сприяє кращому розумінню наслідків порушень та розробці стратегій їх уникнення, а інтеграція з курсами економіки підкреслює важливість академічної доброчесності в професійній діяльності економістів. Додатково наголошено на важливості використання інтерактивних методів навчання, що дозволяє залучити студентів до активного обговорення та критичного осмислення проблематики академічної доброчесності. Підкреслено роль систематичного зворотного зв'язку від студентів як інструменту для постійного вдосконалення навчального процесу та адаптації програми до змінних освітніх потреб. Також вказано на необхідність врахування культурних аспектів навчання, щоб забезпечити ефективну комунікацію академічних цінностей у мультикультурному освітньому середовищі. Рекомендовано апробувати запропоновані принципи у викладанні англійської мови, враховуючи рекомендації для зменшення спроб плагіату серед студентів та перевірку робіт програмою антиплагіат.

Ключові слова: академічна доброчесність, англійська мова, студенти-економісти.

This article demonstrates the importance of an integrated approach to teaching academic integrity in English classes for economics students. It is determined that incorporating elements of academic ethics directly into the general course ensures a deeper understanding and better application of ethical principles in both academic and professional contexts. The authors have found that through role-playing, specialized software for plagiarism detection, and workshops on academic writing, students gain necessary tools for developing the skills to produce original works. The article describes ways of encouraging students to create original texts and use online resources for self-checking, which promotes independence and personal responsibility. The analysis of cases in academic ethics helps to understand the consequences of violations and to develop strategies for prevention, while integration with economics courses emphasizes the importance of academic integrity in the professional activities of economists. Additionally, the importance of using interactive teaching methods is emphasized, which allows students to discuss and critically comprehend issues of academic integrity. The role of feedback from students as a tool for continuous improvement and adaptation of the program to educational needs is underlined by the authors. Also, the article dwells on the necessity of considering cultural aspects of learning to ensure effective communication of academic values in a multicultural educational environment. It is recommended to test the proposed principles in teaching English, according to the recommendations to reduce attempts at plagiarism among students and checking of works with anti-plagiarism software.

Key words: academic integrity, English language, economics students.

УДК 808.066.004.4:33
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/69.1.27>

Деяк Ю.М.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету маркетингу Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Іщенко Т.М.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Кузьменко Д.В.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Постановка проблеми. Впровадження та підтримка принципів академічної доброчесності на заняттях англійської мови зі студентами-економістами є важливою складовою процесу навчання та розвитку. Забезпечення високих стандартів чесності сприяє створенню середовища, де кожен студент має можливість розвивати свої знання та навички, рівно, згідно власних інтелектуальних здібностей. У даному контексті, мета підготовки майбутніх фахівців-економістів – не лише навчання мови, а й формування професійної етики та культури. Академічна доброчесність передбачає чесне використання інформації, правильне цитування джерел та уникнення плагіату. Тобто, починаючи з перших практичних занять іноземної мови, так як курс англійської мови викладається студентам з першого року навчання, студенти ознайомлюються з вимогами до академічної доброчесності:

не списувати, самостійно виконувати контрольні роботи, тести, писати курсові роботи без запозичень. На заняттях англійської мови ці цінності активно пропагуються через навчання прийомам правильного використання джерел, навчання та формування навичок аналізу та адаптації інформації, стимулюючи творчість та самостійність студентів.

Проте наразі, за умов поширення технології, зокрема технологій штучного інтелекту, а також повної доступності інформації, коли на будь-яку тему можливо одразу знайти джерела онлайн та копіювати інформацію звідти, важливо розуміти етичні аспекти використання ресурсів та дотримуватися міжнародних стандартів академічної доброчесності. Відповідальне ставлення до навчання та роботи з інформацією є ключовим елементом успішного професійного становлення

в глобальному світі. Особливостями англомовної підготовки студентів-економістів є постійна робота з іншомовними фаховими джерелами [5] та формування у них навичок говоріння та письма на фахові теми [3], що потребує самостійності у виконанні. Тобто, навчання студентів-економістів курсу іноземної мови має ґрунтуватись на принципах академічної доброчесності, бо інакше ці студенти не здобудуть власну кваліфікацію та виявляться неготовими до роботи з автентичними джерелами, створення самостійно документів іноземною мовою, тощо.

З метою визначення основних принципів пропагування академічної доброчесності на заняттях з англійської мови у майбутніх економістів, було визначено тему дослідження:

Підтримка принципів академічної доброчесності на заняттях англійської мови зі студентами-економістами.

Мета дослідження – спираючись на аналіз світового педагогічного досвіду та на власний досвід авторів, визначити основні принципи реалізації принципів академічної доброчесності на заняттях з англійської мови зі студентами-економістами, та сформулювати рекомендації.

Аналіз досліджень та публікацій. Аналіз праць, присвячених питанню академічної доброчесності та університетської освіти демонструє глибоке переплетіння тем і підходів, які разом формують комплексне розуміння значущості академічної доброчесності [8]. Питання академічної доброчесності відносно недавно було введено в практичну частину підготовки майбутніх фахівців, і кількість досліджень українських фахівців є дещо обмеженою. Так на питанні академічної доброчесності у контексті академічного письма англійською мовою зосередили свій науковий інтерес Болдирева [2] та Раєвська, які підкреслюють важливість дотримання стандартів академічної етики при написанні письмових робіт. Автори підкреслюють, що створення будь-якого документа англійською мовою повинно ґрунтуватись на засадах академічної доброчесності. У роботі Топольника розглянуто питання академічної доброчесності з погляду зарубіжних вчених [7]. Відомо, що в Україні питання академічної доброчесності набуло особливого значення в орієнтовно після Революції Гідності, коли реформування вищої освіти набуло пріоритетного значення. За кордоном же, академічна доброчесність як основний принцип навчання займав лідируюче місце вже півстоліття. Європейські науковці у своїх дослідженнях розкривають, як різні культурні та освітні традиції впливають на розуміння та практики академічної доброчесності, наголошуючи на потребі міжкультурної компетентності в академічному світі [6]. Бібліографічний покажчик, підготовлений Науковою бібліотекою МНУ імені В.О. Сухомлинського

[1], та О. Л. Кірдан [4] створюють фундамент для поглибленого вивчення та розуміння академічних цінностей. У сукупності, ці джерела вказують на важливість інтегрованого підходу до академічної доброчесності, який охоплює не тільки правила та норми письма та досліджень, але й глибше розуміння етичних принципів, що лежать в основі академічної культури.

Виклад основного матеріалу. З метою визначення основних принципів підтримання академічної доброчесності на заняттях з англійської мови з майбутніми економістами, авторами було визначено логічну послідовність формування навичок академічної доброчесності. Визначено, що академічна доброчесність – це сукупність принципів та правил, якими мають керуватись учасники освітнього процесу під час навчання для забезпечення довіри до результатів навчання [8]. В освіті майбутніх економістів розглядаємо академічну доброчесність як сукупність принципів та правил, якими мають керуватись як викладачі, так і студенти, які унеможливають фальсифікацію результатів академічної успішності, і та згідно яких результати навчання(письмові, тощо) мають належати саме тій особі, яка заявляє на них свої права.

Перш за все, навчання засадам академічної доброчесності має починатись з пояснення цих принципів, їх функціонування, дозволеного та забороненого в академічному світі. Так, при написанні тестів на англійській мові, викладачі мають кожного разу попереджувати про неприпустимість списування. При написанні курсових чи рефератів, викладачі мають попереджувати студентів про недоцільність плагіату, а також про подальші перевірки робіт системами антиплагіату.

Викладачі своїм прикладом мають показувати неприпустимість плагіату та інших проявів академічної недоброчесності, що означає, що завдання, надані викладачами для студентів англійською мовою мають відповідати вимогам. Так, викладач, запозичуючи автентичний економічний текст англійською мовою, має оформлювати посилання на першоджерела. При використанні тестових чи інших контрольних завдань англійською мовою викладач має посилатись на джерело. При роботі з текстами, варто наголошувати на авторському праві та посиланні на автора, і зазначати, що використовувати чужий матеріал без цитування недоречно.

Студенти на заняттях з англійської мови повинні практикувати аналіз та критичне обговорення економічних матеріалів з точки зору академічної доброчесності. Наприклад, обговорення теми доцільності реформ сектору економіки, англійською мовою, може спиратись на аналіз студентами англомовних статей, проте вони повинні або посилатись на першоджерела, або намагатись висловлювати власні думки. У такому випадку

викладач має виправляти студентів, які подають чужі думки як свої, для чого викладач має бути обізнаним з останніми тенденціями в англомовній економічній літературі. Здатність студентів до застосування принципів академічної доброчесності тісно пов'язано із розвитком критичного мислення. Тому викладач англійської мови повинен організовувати дебати, дискусії та рольові ігри на теми, пов'язані з етичними дилемами в наукових дослідженнях та публікаціях, для розвитку навичок критичного мислення та аргументації.

Наступним компонентом запровадження принципів академічної доброчесності при вивченні англійської мови студентами-економістами є практика написання власних текстів, за якої викладач має стимулювати студентів до написання власних рефератів, есе та доповідей на англійській мові з використанням наукових джерел, навчаючи їх правильно інтегрувати цитати та уникати плагіату, організовувати рецензування текстів студентами один одного. Структурним елементом запровадження принципів академічної доброчесності при підготовці студентів є залучення спеціалізованого програмного забезпечення для перевірки текстів на плагіат. Надаючи студентам можливість самостійно перевіряти власні роботи та спостерігати, як функціонує програма Антиплагіат, викладач сприяє розвитку усвідомлення необхідності дотримуватись принципів академічної доброчесності студентами.

Виходячи із запропонованих принципів, викладачами було розроблено програму розвитку цілеспрямованої академічної доброчесності при вивченні студентами-економістами курсу англійської мови, з наступними модулями:

1. Модуль «Академічна етика та плагіат»: даний модуль, присвячений академічній етиці, розкриває питання плагіату, цитування та правильного використання джерел. Модуль включає відеоматеріали, інтерактивні тести та вправи на розпізнавання плагіату. В межах модуля студентам запропоновано на заняттях англійської мови створювати оригінальні тести та перевіряти їх відповідними програмами, а також рольову гру, де, за умовами, студенти можуть плагіатити в парах, проте один з пари студентів має виявляти плагіат за допомогою спеціальних програм.

2. Організація майстер-класів. Доцільно проводити регулярні майстер-класи з академічного письма на англійській мові, де би детально розбиралися приклади належного та неналежного використання джерел, а також методики ефективного парафразування та синтезу інформації.

3. Використання онлайн-ресурсів та інструментів. Університет надає студентам доступ до онлайн курсів і ресурсів, присвячених академічній доброчесності та академічному письму, таких як Coursera, EdX, та інші платформи. Варто залучати

ресурси фахового спрямування, сконцентровані на економічній англійській мові та економічній тематиці англійською мовою.

4. Підвищення обізнаності через кейси. Викладачі мають використовувати реальні кейси з порушенням академічної доброчесності в економічних дослідженнях як основу для дискусій та аналізу на заняттях.

5. Інтеграція з іншими курсами. Викладач англійської мови має для цього співпрацювати з викладачами курсів з економіки для впровадження елементів академічної доброчесності в контексті специфіки дисципліни. Наприклад, організація спільних проектів, де акцент робиться на етичному використанні даних та джерел інформації.

6. Створення системи відгуків та вдосконалення. Викладач має постійно отримувати зворотній зв'язок від студентів. Також в жданий компонент ми би включили необхідність постійного нагадування викладачем про неможливість списування, використання результатів чужої праці, вирішення контрольних за гроші іншими студентами, тощо. Сюди ж ми б додали проведення анонімних опитувань та систематичний моніторинг знань та прогресу студентів з метою унеможливлення плагіату та списування. Викладач має регулярно збирати зворотний зв'язок від студентів щодо ефективності запроваджених методів навчання академічної доброчесності і використовувати цю інформацію для постійного вдосконалення навчального процесу. Дані рекомендації засновані на особистому досвіді авторів, і запропонована структура курсу по попередженню проявам академічної недоброчесності базується на логічних умовах та досвіді авторів.

Висновки. Виходячи з розробленої програми розвитку цілеспрямованої академічної доброчесності на курсах англійської мови для студентів-економістів, великого значення набуває інтегрований підхід, де академічна доброчесність не вивчається окремо, але є частиною загального курсу англійської мови. Через рольові ігри, використання спеціалізованих програм для виявлення плагіату, та майстер-класи з академічного письма, студентам мають отримати інструменти для розвитку навичок, необхідних для створення оригінальних робіт. Аналіз реальних випадків порушення академічної доброчесності сприяє кращому розумінню наслідків таких дій та розробці стратегій їх уникнення. Інтеграція з курсами економіки підкреслює важливість академічної доброчесності не лише у межах мовної освіти, але й у професійній діяльності майбутніх економістів, стимулюючи використання етичних принципів при аналізі економічних даних та джерел. Система зворотного зв'язку та регулярна рефлексія дозволяють адаптувати курс англійської

мови до потреб студентів, виявляючи слабкі місця в навчальному процесі та коригуючи їх для досягнення кращих результатів. Вважаємо за необхідне апробувати нижчезазначені принципи при викладанні курсу англійської мови із дотриманням рекомендацій, та визначити кількісні показники зменшення спроб плагіату у студентів після застосування даних принципів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Академічна культура науковця : анований науково-допоміжний вебліографічний покажчик. *Наукова бібліотека МНУ імені В.О. Сухомлинського*; упоряд. Л.І. Грубій. Миколаїв, 2021. 24 с.
2. Болдирева А. Є. *Англійська мова. Академічне письмо. Академічна доброчесність : метод. вказівки*. Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 40 с.
3. Горелова, Л. М. Формування англомовної лексичної компетенції у студентів-економістів. *Наукові праці Миколаївського державного гуманітарного університету ім. Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія. Сер.: Педагогічні науки*, 2008, 97, Вип. 84, С. 101–104.
4. Кірдан, О. Л. *Забезпечення академічної доброчесності під час реалізації освітніх програм (Doctoral dissertation, Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»*,

Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського, Фундація ADD.). 2020.

5. Лимар Л. В., Моруга К.О. Особливості розвитку іншомовної лінгвістичної компетенції студентів економічних спеціальностей в контексті студентоцентризму. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість вчителя : проблеми теорії і практики : зб. наук. праць*. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 26 (36). С. 110–113.

6. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Академічна доброчесність університетської спільноти» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищ. освіти денної та заочної форми навчання. уклад. Н. С. Гарань. Слов'янськ: ДВНЗ «ДДПУ», 2020. 62 с.

7. Топольник Я. В. Питання академічної доброчесності в дослідженнях зарубіжних учених. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 76. Т. 3. С. 135–139.

8. Університетська освіта та академічна доброчесність: метод. вказівки для підготовки до практичних занять та самостійної роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання, спеціальностей: 081 «Право» з курсу «Університетська освіта та академічна доброчесність». Держ. біотехнол. ун-т; уклад.: Ю. В. Шинкарьов, О. В. Москаленко, Г. О. Михайлюк, Т. В. Дуюнова. 2023. 60 с.